

ні для правительства не буде міле. Бесідник гадає, що угодові переговори вже покінчені, і що ческі посли віколи не спропонуватимуться інтересам чеського народу. Взагалі гадають, що вчерашня бесіда Герольда зробила кінець всякої угоді з Німцями, і що в наслідок того також і рада державна не буде спосібна до нарад.

З південної Африки доносять англійськими телеграмами, що ціла армія Роберта в поході проти Бурів. Бури всюди уступають в напрямі північно-східнім в трьох відділах під командою ген. Боти і Дезета. Один відділ уступає на Табанчу, другий на Ледібранд, а третій що іде від Вененера закриває відворот тамтих обох. Головні сили Англійців находяться тепер в Деветсдорпі, звідки вийшов генерал Френч з кіннотою і артилерією, аби не допустити Бурів до сполучення. Англійці надіються, що удасться їм відняти Бурів від головних сил в Вінбураї.

Н О В И И И.

Львів дnia 27-го цього року 1900.

— П. Міністер др. Пентак приймав нині в півдні в будинку Намісництва представителів всіляких властів і репрезентантів, а віднакуди уділив авдіенцій.

— Письменні і устні іспити на учителів гімназій і шкіл реальних перед львівською комісією екзамінаторами розпочнуться дні 8 червня с. р. Кандидати, що намірюють приступити до цього іспиту, мають зголоситися письменно або устно в канцелярії комісії екзамінаторів при п. к. університеті найдальше до 1 л. ст. червня.

— Продукція тютюну в Австрії. Міністерство скарбу видало сими днями справоздання про продукцію і продажу тютюну і цигар в Долітавиці. З справоздання подаємо деякі дані. Передовсім провідно, що від 1850 р. консумція тютюну зросла в чотверо. В 1898 р. було в фабриках тютюну і цигар занятих 40.000 робітників і ро-

бітниць. Пересічний тижневий заробіток робітника виносила 5 зр. 85 кр. Взагалі плата робітників в 1898 р. виносила 2.041.609 зр. Цигар вироблено 1.394.701.961 штук, цигарет 2.442.853.150 штук. Дохід brutto виносила в 1898 р. 98.804.609 зр., о 3 мільйони більше, ніж в 1897 р. Цигар трабуко, куба і вірживія сконсумовано найбільше. Між австрійськими країнами займають що-до конкуренції перше місце Тироль і Сольногород.

— Обікрахана церква. В Бесіку, повіті сяніцькому, вночі з понеділка (22-го с. м.) якісь невідомі злочинці, виваживши зелінним друком двері захристії, дісталися до церкви і з двох скарбон забрали 100 зр. Отворили також ціборию, порушили чаїлі, але не мали відваги взяти їх. Збрали один бохонець посвяченого хліба і половину того хліба пошили на нагробнім хресті, привязавши його стяжкою до рамени хреста. Підозріле паде на двох драбів, котрі тоді ночи прийшли від Риманова до митника в Бесіку і крізь вікно віддали собі дати сірника, укравши ліхтарю з митничого стовпа, і здається я тоді ліхтарю пішали окрасти перков.

— Перші громи далися чути в Скільщині дні 22-го с. м. о годині 2-ї в півдня. По них пустився сильний дощ з градом. Град нічого не шкодив, бо в Скільщині лише що почали люди сіяти вівся і садити бараболі. З тих в часних громів ворожать люди добрий урожай. Грім запалив в одній селі по стороні угорській, в Ляхівці, хату, але що то була велика неділя і майже ціле село зібралося на кладовищі під церквою, то люди зараз огонь угасили.

— Кілько мільйонів іде з димом. Угорська дирекція заряду продажи тютюну оголосила цікаві дати щодо з'явлі тютюну в 1899 р., а хоч то дотичить Угорщини, то все-таки дає поняття про тім, кілько мільйонів рік-річно іде з димом — ну, та її остаточно пакується в піс. В гадані році викорено і виплюхано тютюну за звичай 50 мільйонів (50,673.824) зр. Самої табаки виплюхано в тім році звичай 50 тисяч (50.758) кілограмів, вартості 95.123 зр. 72 кр. Цікаво було знати, кілько носів нюхало ту табаку, а тоді можна було знати, кілько кілограмів табаку треба для одного носа на один рік. Тютюну до

люльки викорено звичай 554 мільйонів (554,557,264) вінок варгости звичай 21 мільйонів (21.049.216) вінок Цигар домашніх викорено 484,142,170 штук варгости 16,233,376 зр. Найбільше викорено папіросів, бо аж 944 мільйонів штук варгости 8,693,050 зр. Заграничних цигар і тютюнів та їх варгости вже не подаємо, бо повідомлені числа і без того показують наглядно, кілько мільйонів іде з димом. Кілько то люді можна було зробити богачами за ті гроші!

— Огні. Дні 18-го с. м. о 2-ї годині вночі вибух в Зборові на передмістю Кукулці огнь і знищив 7 азгородів зі збіжем на засів. Шкода самого збіжка виносить 7.140 кор. Будинки були не обезпечені. — В Великодну суботу вибух огнь в Угерцах коло Городка і при сильнім вітрі згоріло 14 загород; шкода обабільно 14.500 кор. Причина огню була необережність одної газдині, що враз із почелом винесла па подвір'я жаріюче угілля.

— Нещастна пригода. З Бережан пишуть: Річард Бос, 18-літній син Ігнатія, пенсіонованого старшого стражника скарбового застрайлився імовірно з неосторожності з рушниці свого вітця. Заряджено судове слідство.

— Самоубийство. Оногди добуто з городецького ставу трупа фельдебеля 30-го полку «Германа Перльштайна», що був рахунковим підофіцером у Львові. Перльштайн був живатий і полишив четверо дітей. Причина самоубийства незвідна.

ГОСПОДАРСТВО, ПРОМИСЛ І ТОРГОВЛЯ.

Справоздане з діяльності „Краєвого союза кредитового“ у Львові.

(Копець).

Дальше приступили в члени „Краєвого Союза кредитового“: „Каса задаткова“, „Надія“ в Куликові, стоваришена зареєстроване з обмеженою порукою, та три товариства позичкові переверстровані: „Поміч“ в Стриганцях, Читальня „Пр. сьвіті“ в Скалі і Читальня „Просвіт“

шле звичайно сходяче сонце нову потіху в іх серці, під час коли виноваті, що шукають темноти, бувають не раді єго чистому съвітлу. Під час, коли Нітетіс спала, Мандана й ока не замурила, так єї страшно гризла совість. Як же охотно була би она здергала то сонце, що єї найдобротливіший пані мало з єї вини принесла смерть, та як радо була би жила у вічній темноті, як би тим могла була змінити то, чого вчера наронала.

Добра але легкодушна людина вазивала себе заєдно безсовістною убийницею. Сто разів постановляла собі признати ся по правді до всіго і виратувати Нітетісу, але охота до життя і страх віяли за кождий раз верх над добрими намірами єї серця. Коли би призналася, то її би смерть зробила, а її так дуже хотілося жити, єї брав такий великий страх перед гробом, будучність так її усміхала ся! Коби єї ждала лише хочби й вічна вязниця, то може би була викрила всю правду; але умирати годі її було! А хоч би й призналася ся, то хибаж могла тим уратувати засуджену?

Хибаж то не она сама мусіла посыпати письмо Нітетісі до Барті через нещасливого хлопця від городника? То тайне письмо викрито і для того Нітетіс була би згублена, хоч би її она до того не причинила ся! Не буваємо ніколи так зручними, як тоді, коли хочемо самі перед собою оправдати то, що зле зробимо.

Коли сонце війшло, Мандана стояла всеше на колінах коло постелі своєї пані, плакала гіркими слізами та не могла того пояснити, як она може так спокійно спати.

* * *

Та єї Богес, той евнух, перебув безсонну, але щасливу ніч. Єго заступника і товариша по уряді, котрого він ненавидів, на приказ короля зарах стратили за єго недбалість а може й продайність, а Нітетіс попала в неласку не на то, щоби може опісля єї знову видигнено, лише противно, єї засуджено на огінну смерть, коли єї зробила би на завсіді пешкідливою. Та

ї вілив матері короля дуже потерпів. Наконець величав ся съвідомостю своєї переваги і зручним переведенем свого діла а то тим більше, що мав надію стати через Федіму знову всемогучим любимцем. Та й то було єму на руку, що Крезуса і молодих героїв засуджено на смерть; бо колибі они жили, то єго крамола могла би була вийти на верх.

На дворі вже сіріло, коли він вийшов із кімнати короля і пустив ся до Федіми. Горда Перзійка ще не лягла була спати. З горячкою нетерпеливостю дожидала евнуха, бо вже дійшла була чутка о тім, що стало ся до дому жінок і до неї.

Убрана лише в легоньку шовкову сорочку і жовті виступці понашивані густо туркусами і перлами, лежала в своїй кімнаті до убирання на багровій дивані а коло неї сиділо яких двайцять служниць. Скорі зачута, що Богес іде, скопила ся, підбігла до него і обсипала єго

мноожеством питань без звязки, котрі всі відносилися до єї ворожкі Нітетіси.

— Поволи, мол голубко! — сказав Богес та поклав їй на плече свою товсту руку. — Погоди! Коли не скочеш тихенько і без питаєння вислухати того, що тої розкажу, то і словечка нині не довдаєш ся. Абісь знала, моя золота крале, що маю тобі нині так богато розповідати, що не скінчив би її до завтра, як би ти мене розпитувала, кілько би тобі захотіло ся. Ах, моя ярочко, а я маю ще нині так багато роботи! Насамперед маю бути при египетській ізді на ослі, відтак дивити ся на египетське трачене.... Але я вже наперед розповідаю, а ліпше зачати від початку. Можеш плакати, сміяти ся, кричати з радості, кілько скочеш, але розпитувати тобі не вільно аж я скінчу. Та я на то її заслужив, щоби ти мене так попестила! Отак мені добре лежати і тепер можу вже зачинати: Отже в Персії жив раз великий король, а той мав богато жінок, а котрих найліпше любив Федіму і перед всіми іншими єї відзначав. Аж ось сподобалося єму одного дня засватати доньку Амазіса з Е-

гипту. Отже він післав велике посольство з своїм рідним братом в свати до Саї....

— Та не плети! — відозвалася Федіме нетерпеливо; — я хочу знати, що вині стало ся.

— Зажди, зажди, мій неспокійний вітре Адера³; коли мені це раз перебеш, то я собі піду та буду деревам розповідати мож історію. Позволь мені зробити собі ту приятність, щоби я ще раз переживав то, що мені удалося ся. Коли я розповідаю то мені так мило, як тому різбареви, що придавляє ся своєму длу, котре лише що скінчив.

— Ні, ні, — перебила єму Федіме знову — не можу тепер слухати того, що вже давно знаю. Я вже так довго чекаю з горячкою напруженем. Кожда нова чутка, яку служниці та евнухи чим скорше мені доносять, збільшує мою нетерпливість. Мене взялась горячка і не можу вже довше ждати. Жадай від мене чого хочеш лише увільни мене від того страшного напруження. Нізніше, коли мене попросиш, то буду її цілий день слухати!

Богес усміхнувся і затираючи руки сказав: Я вже дитиною не знав красою розривки, як дивити ся, як тріпоче ся рибка на удці; тепер ти, найкрасша із всіх золотих рибок, повисла на моїй нитці, для того аж тоді тебе пущу, коли надивлюся на твою нетерпливість.

Федіме скопила ся з дивану, де лежала побіч Богеса, стала тупати ніжками і вирабляла таке, як нечесна дитина, а евнухови то він поведено робило, видю, велику радість, бо він

що раз веселіше затирає собі руки і съміявся, що аж слізози текли ему по его товстім лиці та пив вино чарка за чаркою на здоровле красавиці, котру мучив як тортурами, заким став ось так розповідати: Я то зараз зміркував, що Камбіз вислав свого брата Бартю, котрий привіз сюди Єгиптиянку, не з іншої причини лише із заздрості проти Тапурів. Але

³⁾ Місяць березень.

ти" в Скнилові коло Львова, як також два створишені продукційно-торговельні: "Ризниця" (товариство для виробу і торговлі риз церковних) в Самборі і "Народна Торговля" у Львові.

Кредитові відносини означено на підставі §. 57 регуляміну в той спосіб, що створишення, товариства і спілки кредитові, що хотять користати в кредиту, мають:

а) Вступити в члени "Краєвого Союза кредитового" з таким числом уділів членських, щоби один уділ припадав на 1.000 корон жданого кредиту.

б) Предкладати місячні рахунки касові, виказуючи стійкість справ товариства, як також річний білянс і замкнені рахунки по принятому-же через загальні збори.

в) Піддавати ся контролі через дирекцію, згідно з ділами "Краєвого Союза кредитового".

г) Зі свого річного чистого зиску виплачувати 1% на кошти контролю "Краєвому Союзу кредитовому".

"Краєвий Союз кредитовий" буде призначати кредит товариствам кредитовим:

а) Через зложені певної суми на вкладку щадничу в дотичному товариству.

б) Через уділені позички на векселі або скріпти довжні.

в) Через есконтовані векселів дотичного товариства.

г) Через отвіране тим же товариствам рахунку біжучого (conto corrente), як також видання кредиту в інших інституціях.

Дирекція "Краєвого Союза кредитового" видала взірцевий статут для повітових товариств кредитових і розсилає основателям та удільним вказаним інформації.

На підставі того статута приступлено в р. 1899 до засновання повітових товариств кредитових в Копичинцях, Тернополі, Золочеві, Немирові і Львові (на львівський повіт).

Також приступила дирекція до видання накладу др. ків для товариств кредитових: книги довжників, місячного замкнення рахункового, інвентаря позичок, інвентаря вкладок і інвентаря уділів.

З огляду на діловодство руских товариств кредитових внесено прохання до ц. к. Міністерства скарбу о призволені "Краєвому Союзу кредитовому", як також всім створишеням зарабковим і господарським, що належать до "Краєвого Союза кредитового", оплачувати податок реїтовий піврічно замість чвертьрічно, як також відозвою до руских товариств видано пояснені в справі податків і належності, які мають оплачувати по мисли обов'язуючих прописів правних.

Вкінці звернувся Краєвий Союз кредитовий до всіх руских товариств кредитових з заявом, аби поки що не підвищували стопи процентової від позичок, та з предложенем, аби з чистого зиску призначували певний процент на цілі організації нових руских товариств кредитових.

6. Люстрації товариств кредитових. В часі року адміністраційного перевірки "Краєвий Союз кредитовий" контролю отримав товариства: "Дністра" у Львові, "Надії" в Бережанах, "каси задаткової" в Стрию, "Самопомочі" в Бродах, "Любові" в Ляшівцях, Товариства для виробу і торговлі риз церковних ("Ризниця") в Самборі, "Банку звязкового" в Станиславові, "Рускої каси" в Чернівцях і "Віри" в Переяславі. Дотичні контролі перевів заступник начального директора др. Льоніна Озаркевич, з війкою тов. "Любові" в Ляшівцях де вислано відпоручника з "Банку звязкового" в Станиславові п. Івана Лісковацького, також тов. для виобу риз церковних в Самборі, де був на люстрації п. Василь Угрин кореспондент "Народної Торговлі". Впіслід переведеної контролі був взагалі користний.

Окрім того вислано дра Льоніна Озаркевича в цілі заложення книг для Повітового тов. кредитового "Згода" в Копичинцях, як також до Городенки в справі заложення повітового тов. кредитового на повіт городенський.

тій гордій жінчині, котрій я не съмів нічого приказувати, так було байдуже про красну біляву головку, як жідово про свинину або Єгипетянині про білу фасолю⁴). Мимо того постановив я піддерживати ваздрість короля і при її помочі зробити нещідливо ту безличину, котрій готово було удати ся позбавити нас обсе ласки володітеля. Довго шукав я за якими пляною, котрій би мені придав ся.

Коли наконець прийшло съято нового року⁵, вбралися всі ереї держави у Бавилон. Цілых вісім днів веселилося ціле місто, іли і пили. Та й на дворі гостилися і я не мав часу думати о моїх плянів. Аж ось добровілі Амеша сента, підеунали мені, коли я найменшу мав надію на успіх, одного молодця, котрого сам Анграмайюс сотворив для моїх плянів. Гавматя, брат Оропастеса, приїхав був до Бавилону, щоби бути на великім приношенню жертв в день нового року. Коли я того молодця побачив перший раз у єго браті, до котрого мусів я навідати ся з припорученням короля, то мені здавало ся, що я виджу якогає опира перед собою, так він був подібний до Барті. Коли я залагодив свою орудку з Оропастесом, молодець той відвів мене до воза. Я не показав того по собі, як я був здивований, окажував єму велику прихильність і запросив до себе. Ще того самого вечера він навідався до мене. Я казав щодати що найліпшого бина, принукував єго до питья і переконався знову, що найліпшою прикметою виноградного соку є та, що він навіть мовчаливо розвиває звук. Молодець той признався мені по піаному, що він не задля жертви приїхав до Бавилону, але ізва дівчини, котра єсть

*, Египтянам не вільно було їсти фасолі мабуть для того, що она дув. Після Діодора лише одна частина Египтян придержувалася такого закаю, бо одні не їли фасолі, другі сочевиці. Нині бідні люди в Египті їдуть майже що дна фасолю. З папіруса Еберса показується, що фасолі уживано на зік.

*) В марті, в часі зрівнення дня з ноною.

⁴) Сімурга (Сімург) есть то перека чудотворна птиця, которую можно было порівнати с казочкою птицею грифом. В її гнізді виховався Салбатько Рустема. Сімурга візантійська не лиши великою і сильною, але й "мудрою".

ТЕЛЕГРАФИ.

Відень 27 цвітня. Вчора відбувся засідання ческого сейму розвіяло всяке надії на ческо-німецьку угоду. Видно, що сба народи не хочуть самі порозуміти ся і що супротивного сстаточно не полагоджене справи буде зависіти від правительства.

Лондон 27 цвітня. З Преторії доносять, що в державнім бурскім арсеналі лучила ся вчера експлозія. Цілий будинок вилетів у візду, при чому погибли 10 осіб, а ранених єсть 32. Причина експлозії невідома.

Берлін 27 цвітня. З Риму доносять, що на торжество оголошення повнолітності німецького престолонаслідника прибуде італіанський наслідник престола кн. Наполеон.

Петербург 27 цвітня. На берлінськім торжестві буде залучати царя великий князь Константий Константинович.

Череписка зі всіми і для всіх.

Просимо не присилати ані марок листових ані карт кореспонденційних, бо листовно не відповідаємо нікому

Ів. Маз. в Чор.: Шахту можна зробити неперемакаючи слідуючим способом: В 30 літрах води розпускається 1 кільо галуну, а в других 30 літрах 1 кільо т. зв. з німецької бляйцукру. Скорі одно і друге розпустились, та оба розпуски зливаються разом, скоро відтак мішанина підеяде ся, зливається чисту воду зверху і в ній моочиться плахту обертаючи її часто і добре на всі боки, щоби добре намокла. По чотирох годинах виймається її, розвішується, щоби вода стекла і сушиться ся або на візду або в якім теплім місці. По висушенню наконець витирається добре щіточкою і прасується. Способ сей, як бачите не трудний і не дорогий, можна спробувати. Але треба і на то памятасти, що у нас зроблені плахти не дадуться добре зробити неперемакаючими, бо бувають звичайно рідкоткани. Щоби плахта добре не перепускала води, мусить бути густо і твердо ткана а при тім і мати рівні нитки як ті бувають у фабричних плахтах.— В. К. в Гр. коло Кулик.: Як виробляють електрику? Щоби вас о тім поучити, то мусили би ми писати хиба цілу книгу. Електрику може і Ви самі на собі виробити: поставте дошку на міцні фляшки, ставте на ню і потираєтеся по тілі вовнянним платком, а на електризуєте себе самі. Потираєтеся як, а він стане електричним і буде тягнути паперці. Електрику, що порушає вози на трамваю, робить величезна машина електрична, звана "дінамо", а як та машина, то годі Вам тут описати. — Образи на папері робляться в літографії; там малюють або рисують їх на камені а з того відбивають опісля тисячами. Для цого они є дешеві. Меланія: Бобровий ковнір найліпше вичистити добре щіточкою в один і другий бік, обсипати камфорою або нафталью, завинути в газету а так зроблену пачку зашити в чисто виране полотно і спрятати де в холоднім продувнім місці. Зарукавок треба так само забезпечити від молів і сковати до пуделка, але пуделко найліпше обліпити папером, так, щоби не було ні найменшої шпарки, котрою би могли молі дістати ся.— (Дальші відповіди пізніше).

(Просимо присилати питання лише на ім'я редактора Кирила Кахнікевича, а не присилати ані марок, ані карт кореспонденційних до відповіді).

За редакцію відповідає: Адам Креховецький.

TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI

Ілюстрована часопись для женщин.

БЕЗ ПЛАТНО

4 томи повісті

Клим. Юноши „Виучок“ — А. Мечника „Ованес Огана“ — К. Лясковского
„Зужитий“ — Ст. Аріеля „Улуди“
за кождий чверть рік том

одержать як „ПРЕМІЮ“ передплатники галицькі.

„TYGODNIK MÓD I POWIEŚCI“ в будучому 1900-тім, а в 42-ім році існування буде виходити під тим самим як досі літературським напрямом, з задержанням і на будуче дотеперішнього отрудництва в спеціальних відділах видавництва.

MODY PARYSKIE

(2.000 рисунків і 12 великих аркушів з кроїми і взірцями робіт жіночих) і

GOSPODARSTWO DOMOWE,

завдяки котрим наша часопись независимо від заспокоєння потреб ума образованої жінщини, запевнює їй практичну хосеність ствердженої вартості.

Обітниця богатих на слова, заповідань уліпшень і реформ, якими визначують ся більше менше всі проекти оголошенні, увикали ми досі з принципу. Тим менше могли би ми уживати їх гепер, коли читаюча публіка відповіла на проявлені в Тыгоднику напрям дійствами доказами признання, становлячими для редакції цінну звохоту до постійності на обіраній дорозі.

Одиночкою обітницею з нашої сторони, а радше сказавши, одиноким зобовязанем, яке приймаємо, єсть стояти і дальше на основі тих пересвідчень, котрі нині вільно нам вже уважати тревалим звеном між часописом а читателями, а подаючи їм інформації з проявів дійстного життя, вибрати зноміж них лише ті, яких вартає і вплив на суспільність власну або чужу прізвісно. Ту задачу хочемо вищовити як досі без тіни упереджень, сторонничої ненависті і взгляду на личний інтерес.

То все, що вільно нам вині сказати о дусі і напрямі нашої праці на будуще.

Не спускаючи з уваги печаливого і безперервного постійного забезпечення сотрудництва нашої часописи, маємо сказати кілька слів о тім, що ми в відділі белетристики приготовили для „TYGODNIKA MÓD I POWIEŚCI“ на будущий рік.

Маєм запевнені праці: Марії Родзевичівної, Віктора Гомулицького, Володислава Ст. Рей монта, Севера (Ігн. Маційовського), Володислава Умінського і інших наших.

В відділі поезії звістні читателям пера: Казимира Глинського, Миріяма, Лянгого, Ор-Ота і інших, обіцяли нам свої твори на слідуючий рік.

Розпочинаємо рік 1900 двома творами повістевими:

Волод. Ст. Реймента

повість п. в.:

| **I по многих днях. — I по многих літах....** |

Севера

повість п. в.:

Легенда.

Услівя передплати разом з премією:

У Львові і Krakowі:

Чвертьрічно	1 зр. 80 кр.
Піврічно	3 зр. 60 кр.
Річно	7 зр. 20 кр.

В Галичині з поштовою пересилкою;
Чвертьрічно 2 зр. 20 кр.
Піврічно 4 зр. 40 кр.
Річно 8 зр. 80 кр.

Редактор ЯН СКИВСКИЙ.

Передплату для ЛЬВОВА і ГАЛИЧИНІЙ приймає, числа оказові і просинекта даром висилає

Головна Агенція і Експедиція „TYGODNIKA“ у ЛЬВОВІ

Пасаж Гавсмана ч. 9 і всій книгарії і контори письм.